

© Совет на Европа/ Европски суд за човекови права, 2012. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот. За понатамошни информации видете ја целосната назнака за авторски права на крајот на овој документ.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Информативна белешка за судската пракса на Судот бр. 129

Април 2010

Vörður Ólafsson v. Iceland - 20161/06

Пресуда 27.4.2010 [Секција IV]

Член 11

Член 11-1

Слобода на здружување

Обврска лицата кои не се членови да плаќаат придонес во приватна стопанска федерација: повреда

Факти – Апликантот бил градежен претприемач и член на Здружението на градежни претприемачи. Согласно Законот за стопанска давачка (бр. 134/1993 – “Законот 1993”), тој бил должен да плаќа давачка позната како стопанска давачка во висина од 0.08% на неговите стопански активности на Федерација на индустриите на Исланд (Federation of Icelandic Industries - FII), приватно здружение кое имало меѓу 1.100 и 1.200 членови. Апликантот не бил член на оваа Федерација, а исто така и неговото Здружение на градежни претприемачи не било поврзано со оваа федерација. Повеќе од 10.000 лица плаќале стопанска давачка, а приходите од оваа давачка се користеле од FII за промоција и развој на индустријата на Исланд. Апликантот покренал постапка пред домашните судови оспорувајќи ја неговата обврска да плаќа стопанска давачка. Барањето бил одбиено од Врховниот суд кој, меѓу другото, оценил дека обврската за плаќање на стопанската давачка не подразбирала задолжително членство во FII и дека законодавецот не ги пречекорил овластувањата и дека FII имала законска основа да ги користи приходите од наплата на давачката за промоција на стопанството на Исланд, па истовремено биле од корист и за активностите за кои се плаќало давачка.

Закон – Член 11: Прво прашање што Судот го разгледал е дали законската обврска да се плаќа стопанска давачка на FII била изедначена со задолжително членство во федерацијата, кое негативно би се одразило на слободата на здружување на апликантот. Иако ниту апликантот ниту

Здружението на градежни претприемачи, во кое тој членувал, не биле должни да се зачленат во FII, обврската на која подлежел апликантот немала врска со обврската за пристапување кон федерацијата, тука таа обврска се состоела од давање финансиски придонес кон нејзините средства. Апликантот бил со закон обврзан финансиски да придонесува и да поддржува приватна организација, која тој не ја избрал и која застапувала политики кои биле фундаментално спротивни на неговите политички гледишта и интереси. Иако можеби индивидуалниот придонес бил скроман, шемата за наплата на стопанската давачка претставувала систем за финансирање од големи размери од кој корист имала само една организација - FII. Покрај тоа, за разлика од членовите на други организации, членовите на FII имале можност да го покријат износот на членарината од износите кои ги плаќале на име стопанска давачка. Според тоа, сите членови на FII имале подобар третман од членови на останатите организации. Сумирано, законската обврска на апликантот да плаќа стопанска давачка претставува мешање во неговото право на здружување. Таа обврска била пропишана со закон и со неа се остварувала легитимна цел за заштита на правата и интересите на другите.

Што се однесува до прашањето дали тоа мешање било неопходно во едно демократско општество, Судот прифатил дека постоеле релевантни причини за воведување на овие мерки, имено: да се унапреди стопанството на Исланд преку алоцирање на средства на една единствена и широка федерација (FII) која обединувала широк спектар на бизниси од различни области и гранки на индустријата, наместо тие да се дисперзираат во помали организации. Понатаму, во поглед на прашањето дали причините за мешањето се доволни, Судот укажал дека националниот закон ја дефинирал улогата и должностите на федерацијата на еден отворен начин, со што националниот закон не успеал да ги утврди конкретните обврски на FII, како и дека исто така недостасувала транспарентност и одговорност *vis-à-vis* лицата кои не биле членови на федерацијата, како што тоа било случај со апликантот, во поглед на искористувањето на приходите од стопанската давачка. Дефиницијата на улогата и должностите на FII ("да ја промовира индустријата и стопанскиот развој на Исланд" и "да поднесува годишни извештаи до Министерството за индустрија за користење на приходите") била многу широка и неспецифицирана. Не постоела конкретна одговорност на федерацијата спрема лицата кои плаќале давачка, а не биле членови на федерацијата. Исто така, FII не подложила на суштински и систематски надзор: таа имала неограничено овластување да одлучува како ќе се алоцираат и користат приходите од давачката сè додека тоа било во рамки на законот, а Министерството за индустрија, до кога федерацијата поднесувала извештаи, не можело да интервенира. Од тие причини, Судот не бил убеден дека постојат соодветни гаранции дека FII не ги фаворизира своите членови и не ги доведува апликантот и останатите лица кои не биле членови на федерацијата во понеповолна положба. Оттаму, властите на Исланд не успеале да презентираат доволно причини за мешањето во слободата на здружување на апликантот и тие не успеале да направат соодветна рамнотежа помеѓу право на апликантот да не се придружи кон асоцијацијата, од една страна и општиот интерес на унапредување и развивање на индустријата на Исланд од друга страна.

Заклучок: повреда (едногласно).

Член 41: Барање за надомест на штета не е поднесено.

© Совет на Европа/Европски суд за човекови права 2012

Официјални јазици на Европскиот суд за човекови права се англискиот и францускиот. Овој превод е изработен со поддршка на Human Rights Trust Fund на Советот на Европа (www.coe.int/humanrightstrustfund). Преводот не е обврзувачки за Судот, ниту Судот презема било каква одговорност за неговиот квалитет. Преводот може да се префрли од HUDOC базата на податоци за судската пракса на Европскиот суд за човекови права (<http://hudoc.echr.coe.int>) или од други бази на податоци со кои Судот го споделил. Може да биде репродуциран за некомерцијални цели под услов да се наведе потполниот наслов на предметот заедно со горната назнака за авторски права и споменувањето на Human Rights Trust Fund. Ако постои намера да се употреби некој дел од овој превод за комерцијални цели, Ве молиме контактирајте ги publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.